

Міністерство освіти і науки України  
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний  
університет імені К.Д. Ушинського»

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Голова приймальної комісії

\_\_\_\_\_ О. Я. Чебикін

«\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2019 р.

**ПРОГРАМА  
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (співбесіда)**

**зі спеціальності 015 Професійна освіта (Дизайн)**

на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» на основі вищої освіти  
та осіб, які не менше одного року здобували освітній ступінь «бакалавр» та  
виконують у повному обсязі навчальний план.

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове вступне випробування зі спеціальності 015 Професійна освіта (Дизайн) освітнього ступеня «бакалавр» проводиться для абітурієнтів, що мають вищу освіту та які не менше одного року здобували освітній ступінь «бакалавр» та виконують у повному обсязі навчальний план.

Абітурієнти, які вступають на спеціальність, проходять вступне фахове випробування (співбесіду), результати якого оцінюються за двобальною шкалою – «склав»/«не склав».

Під час вступного фахового випробування перевіряється рівень підготовленості абітурієнтів з основ композиції та кольорознавства, декоративно-прикладного мистецтва та історії мистецтва. Тематика усіх завдань визначена таким чином, щоб виявити здатність абітурієнта до художнього мислення, творчої та просторової уяви, фантазії.

## ЗМІСТ ПРОГРАМИ

### **Питання з історії мистецтв.**

#### ***Історія мистецтва.***

- Стародавній Єгипет
- Передня Азія
- Стародавній Рим
- Давньохристиянська епоха
- Візантійське мистецтво;
- Архітектура на Заході.
- Італія в епоху
- Германія в епоху Відродження
- Мистецтва в Європі від епохи Відродження до кінця XVIII сторіччя.
- Англія (XVII, XVIII і XIX ст.ст.).
- Дев'ятнадцяте сторіччя: Франція,
- Англія в кінці XIX сторіччя, Іспанія, Германія
- Мистецтво Фінляндії і Польщі в XIX ст.

#### ***Історія українського мистецтва.***

- Мистецтво доісторичної епохи. Становлення і початкові форми мистецтва.
- Мистецтво ранньоісторичної епохи.
- Мистецтво сарматів північного Причорномор'я.
- Античний світ північного Причорномор'я.
- Образотворче та вжиткове мистецтво. Живопис (монументальний розпис, мозаїка). Монументальна і малих форм скульптура та пластика. Художні ремесла.
- Художня традиція кельтів і латинізованих культур: латенська культура, латенізовані культури.
- Мистецтво перехідного періоду: від античності до середньовіччя.
- Пам'ятки пізньозарубинецького населення та племен кийівської культури: кераміка, ювелірні вироби.
- Мистецтво середніх віків. Мистецтво Таврії та північного Причорномор'я.
- Мистецтво племен і народів степу.
- Монгольський період
- Мистецтво Русі-України періоду удільних князівств (друга половина XIII – перша половина XVI ст.)
- Мистецтво другої половини XVI – XVIII століття. Архітектура. Образотворче мистецтво: скульптура, живопис, графіка.

- Мистецтво середини XVII – XVIII століття. Архітектура. Образотворче мистецтво: скульптура, живопис, графіка.
- Мистецтво другої половини – кінця XVIII століття. Архітектура. Образотворче мистецтво: скульптура, живопис, графіка. Декоративно-вжиткове мистецтво: гончарство, склоробне ремесло, гаптування та шитво, дереворізблення, металопластика.
- Українське мистецтво XIX сторіччя.
- Мистецтво XX століття.

## **Питання з основ композиції та кольорознавства**

### ***Основи композиції.***

- Композиція як засіб гармонізації об'єктів дизайну. Роль і значення композицій у професійній діяльності дизайнера. Сфери застосування графічних композицій.
- Види композиції в дизайні: площинна, площинно-фронтальна, об'ємна, об'ємно-просторова.
- Засоби візуалізації композиції: крапка, лінія, пляма, площа, об'єм, тон, колір, світлотінь, освітлення, матеріал, фактура, текстура.
- Композиційні засоби виразності: статика, динаміка, симетрія, асиметрія, контраст, нюанс, рівновага, невірноваженість, ритм, метр, модуль, домінанта, акцент, пропорції і масштаб.
- Категорії композиції. Основні закони композиції: закон цілісності, супідрядності, міри; об'ємно-просторова структура, тектоніка.

### ***Кольорознавство.***

- Загальні питання кольорознавства. Роль кольору в біологічному світі. Значення кольору в житті людини. Поняття про колір в традиційних культурах. Роль кольору в міфологічному мисленні. Сфери використання кольору. Донауковий період у розвитку проблеми кольору. Виникнення і розвиток науки про колір.
- Фізичні основи кольору. Хвильова природа кольору. Світло і колір. Кольоровий спектр. Поняття основного кольору. Утворення забарвлення предметів.
- Сприйняття кольору. Фізіологічні основи вчення про колір. Органи зору. Процес зорового сприйняття. Особливості зору (аккомодация, денний і сутінковий зір, адаптація, іррадіація, одночасний і послідовний контрасти, кольорові тіні). Кольорова сліпота.
- Колір, як компонент дизайну. Закономірності впливу кольору на людину. 10 Оптичний і емоційний вплив кольору (враження однорідності кольору, оптичні елюзії, зорова зміна простору шляхом

використання властивостей кольору, психологічний і фізіологічний вплив кольору, асоціації і кольорова символіка, вплив кольору на відстані, вплив в залежності від структури поверхні і характеру матеріалу).

- Кольоровий круг. Кольорові гармонії. Круг природніх кольорів по Гете. Ахроматичні кольори. Основні і додаткові кольори. Великий кольоровий круг Освальда. Гармонійні поєднання (однотонні гармонії, гармонії споріднених кольорів, споріднено-контрастних, контрастних і контрастно-додаткових кольорів).
- Основи колориметрії. Кількісні оцінки кольору (кольоровий тон, чистота кольору, коефіцієнт відображення кольором світла). Змішування кольорів (складання, субтракція, змішування пігментів). Кольорові моделі. Основи колориметрії. Типи колориметрів. Принцип дії візуального і фотометричного колориметра.
- Колір і штучне середовище. Зміна кольорового тону і світлоти при різних видах освітлення. Використання кольору в навчальних, промислових приміщеннях. Кольорове оформлення інтер'єру житлових приміщень. Колір в рекламі. Колір в ландшафтному дизайні. Колір в книжковому оформленні. Кольорові пігменти і барвники.

### **Питання з декоративно-прикладного мистецтва**

#### ***Декоративно-прикладне мистецтво.***

- Декоративно-прикладне мистецтво, його джерела, своєрідність і художньо-виражальні особливості.
- Історичні закономірності розвитку декоративної творчості.
- Основні принципи декоративно-прикладного мистецтва.
- Види декоративно-прикладного мистецтва і народні художні промисли України.
- Українська кераміка.
- Мистецтво витинанки.
- Писанкарство в Україні.
- Декоративний розпис. Основи петриківського розпису.
- Український народний костюм і прикраси

## ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев С. О колорите. – 1974.
2. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративноприкладне мистецтво: навчальний посібник для студентів педагогічних інститутів. – Львів, 1992.
3. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм; [пер. с англ.]. — Москва: Прогресс, 1974. — 392 с.
4. Аронов В. Р. Художник и предметное творчество / В. Р. Аронов. — Москва: — Советский художник, —1987. — 232 с. 15
5. Аронов В. Р. Архитектура и дизайн. — М.: ЦНТИ по гражданству, строительству и архитектуре, 1975. — 339 с.
6. Барадулин В. А. Художественная обработка дерева: - М.: Легпромбытиздат, 1989.
7. Бардина Р. А. Изделия народных художественных промыслов и сувениры. — М., 1990.
8. Вильчинский В. М. Учитесь рисовать. — К. 1989.
9. Власов Н. В. Российский дизайн. Очерки истории отечественного дизайна. — М.: Союз дизайнеров России, 2001. — Т.1,2
10. Волков А. Цвет в живописи. — М. Изобразительное искусство, 1992.
11. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования / И. Т. Волкотруб. К.: — Вища школа, 1988. — 191 с.
12. Голубева О. Л. Основы композиции / О. Л. Голубева — Москва: Искусство, 2004. — 120 с.
13. Грожан Д. В. Справочник начинающего дизайнера. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 318 с.
14. Даниленко В. Я. Дизайн: підручник / В. Я. Даниленко. — Х.: ХДАДМ, 2003. — 320 с.
15. Даниэль С. М. Искусство видеть / Даниэль С. М. — Ленинград: Искусство, Ленинградское отделение, 1990. — 223 с.
16. Дмитриева Н. А. Краткая история искусств. От древнейших времен по XVI - М., 1985.
17. Жданова Н.С. Перспектива (учебное пособие) / Н. С. Жданова. — М.: Владос, 2004. — 224 с.
18. Заева-Бурдонская Е. А. Курасов С. В. Формообразование в дизайне среды. Метод стилизации. Учебное пособие. — М.: МГХПУ имени С. Г. Строганова, 2008. — 236 с.
19. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. — М. Прогресс, 1986.

20. Ильина Т. В. История искусств. Учебное пособие для вузов. - М., 1983.
21. Ковешникова Н. А. Дизайн: история и теория: Учеб. пособие. – М.: ОмегаЛ, 2005. – 224 с. 16
22. Кравец В. И. Колористическое формообразование в архитектуре. – Харьков: Вища школа, 1987. – 131 с.
23. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. – Львів, 2004.
24. Легенький Ю. Г. Від ремесла до творчості: Збірник. - К. 1990.
25. Матенко К. І. Український народний одяг. – К., 1977.
26. Махмудова Х. И. Роспись по дереву. - М., 1987.
27. Михайленко В. Є. Основи композиції / В. Є. Михайленко. – К.: Каравела, 2004. – 304 с.
28. Нестеренко О. И. Краткая энциклопедия дизайна. – М.: Молодая гвардия, 1994. – 334 с.
29. Николаева Т. Д. Украинская народная одежда. Среднее Поднепровье. - К., 1987.
30. Рафаенко В. Я. Народные художественные промыслы. - М., 1988.
31. Рунге В. Ф. История дизайна науки и техники. – М., 2006.